

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) v sprejema upravnistvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelej in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 213.

V Ljubljani, v soboto 18. septembra 1897.

Letnik XXV.

Učiteljski shod.

V.

Videli smo, kako so se naši slovenski učitelji javno in zborni izrekli za krščanstvo, kako so očito spoznali svojo vero, vse drugače nego nemški in češki učitelji, ki so v ogromni večini svobodnjaki ali celo socijalni demokratje. Za to javno confessio fidei jim kličem srčno zahvalo. Ohranimo in vzboljšujmo to!

Čuli smo pa tudi, kako veliki nedorazumki nas razdvajajo in zatemnjujejo naše mejsebojno razmerje kakor goste jesenske megle. Da se ti razpršé, moramo se prizadevati vsi, uverjeni, da je nesloga mej nami, učniki narodovimi, zelo v kvaro nam duhovnikom — prav za prav ne toliko nam temveč našemu trudu in smotru, ki nam pa je in mora biti mnogo dražji nego naš ljubi „jaz“ — da je ta nesklad še mnogo bolj v kvaro učiteljem, a v neizmerno zlo ljubljenu nam vsem narodu.

A v tem prizadevanju zadenemo ob veliko oviro, ki je morebiti še največ vzrok nesporazumenju: to so osebnosti, osebne napake, pripoznajmo odkrito: napake na obeh straneh. Včasih je ta plat kriva, včasih ona, navadno pa menda koli vsaka nekaj. Spoznavajmo bolj in bolj sami sebe in svoje hibe in iznebijajmo se jih! Z bližnjikom pa potrpečajmo pomneč, da smo vsi slabotniki in grešniki — homines sumus. „Alter alterius onera portate: et sic adimplebitis legem Christi!“ Koliko potrpi z mojimi slabostimi moj prednik! In prav zato sem mu jako hvaležen, bolj nego za vse drugo. Res, napake imamo, i jedni i drugi, a rožičkov nêmamo ne jeden ne drug.

Skazujmo mi duhovniki učiteljem spoštovanje, skrito in očito, v zasebnosti in v javnosti! Če ga

morda tih in tam kdo ni vreden osebno, vredno ga je njegovo zvanje: njih stan je navadno v obližju za našim najrazumnejši in najizobraženejši, vsekako pa za našim najplemenitejši; in oni vzgajajo preljubljeno nam deco! Dokler nas nujna ne prisili, ne zinimo o njih nijedne žalive ali grenke reče; narobe, če se nudi priložna prilika, potegnimo se zanje! Gotovo nam bodo za to hvaležni, in dim nezaupljivosti in nedorazumenja se bode razkajal in ginol.

Bodimo vselej prijazni z njimi, ne robati, ne zadiravi, ne jezavi. Zelo se moti, kdor misli, da bode sedanje čase kaj opravil s trdostjo. Poznal sem sam takega predstojnika, ki je sodil, če je kdo kaj zagrešil, da ga mora ozmerjati in okregati; toda samo plašil je in odbijal ljudi od sebe, zapiral si srca, da še dobra beseda ni več vplivala. „Dobra beseda dobro mesto najde“. Pové se lahko vse, samo znati je treba, kakô. Ali ti je znana tista pripovedka o nekem egiptovskem kralju? Sanjalo se mu je, ne vem že prav kaj. Sklepe hitro svoje vedeže in jih vpraša, kaj pomenjajo te sanje. „Gorje Ti, kralj“, razlagajo mu jih, „gorje Ti, kralj, zakaj užil bodeš mnogo žalostij in solz: vsi Tvoji sorodniki bodo prej umrli nego Ti“.

Ni ugajala kralju taka razlaga: ukaže jih vse zvezati in pomoriti. Pozove drugih razkladáčev in zapita jih o snu. Ti so bili pa premetenejši. „Blagor Ti“, razjasnjujejo mu, „blagor Ti, kralj, zakaj čaka Te velika sreča: Ti bodeš dalj živel nego vsi Tvoji sorodniki“. In prijalo je kralju tako govorjenje in bogato jih je obdaril. Glej, isti zmisel, a drugačne besede in koliko drugačen vpliv! Žlica medu je vplivnejša nego cel sod kisa. Prijazni moramo biti z vsemi, zakaj ne bi bili z učitelji? Mislim, da bomo še bolj nego z drugimi. Če ne izpolnjuje svojih

dolžnostij ali če kaj zagreši, ne koj v novine z njim — osma zapoved se menim da v sedanjih časih malo preveč zanemarija. Posvari ga ljubeznivo in dobrohotno, nekako proséče, in pomagalo bode, upam. Če pa ne bode, naznani ga, če je res vredno in potrebno, višjemu oblastvu; in še le potem, če je, spet naglašam, res vredno in potrebno, objavi v časniku, pa tako, da se ne bode obračalo zoper ves učiteljski stan; morebiti bode celo boljše, če zamolčiš, da je tista nepripravna oseba slučajno učitelj. Nam ni ljubo, če kdo nas, po pravici ali po krivici, raznaša po listih; njim tudi ni, vse tako speče.

Skažimo jim radi o priliki kako ljubav! In občujmo, kedar imamo priložnost, z njimi. Če nam je dolžnost iti med ljud, zakaj se ne bi družili tudi z učiteljem, ki je poleg nas navadno prva osebnost v župi? Občujmo več z njimi, vpišimo se v njih društva in sodelujmo z njimi. Tako bode bolj in bolj izpregledovali, da nismo tako črni, da jim nismo toliko nasprotni, da nismo toliko napačni, kakor nekateri mislijo; a mi bomo tudi uvidevali, da oni niso nam toliko nasprotni — in če kje so, ne bodo več — in izpoznavali se bomo mejsebojno in zblíževali se in sprijateljivali se.

To bode v veliko korist nam vsem in v ogromno korist ljubljenej nam deci in milemu nam narodu. To bode tudi našej stvari v večjo korist, nego če bi ob dveh treh volitvah na celi črti zmagali. Učitelji nas bodo ljubili in čislali, v mnogočem nam radi ustregli in prav radi z nami družno sodelovali za občno blaginjo po družtvih in shodih in povsod, kakor mi todi složno sodelujemo. Tudi na njih značaj in njih življenje bode taka skladnost blagodejno vplivala. Experto crede Ruperto!

Se nekaj bi pripomnil: Ne načelárimo pre-

LISTEK.

Besed ...!

Hudo je nekaterim časnikarjem sedaj v času političke hude suše, ki je sovražna razvoju vsacega življenja in niti kumaram, tem pohlevnim rastlinicam, ne pospešuje rasti, ako niso kisle.

Hudo je, pravimo, sedaj nekaterim časnikarjem: Vojske ni, parlamenta vrata so še zaprta, diplomatije in ministri pridobivajo si po hladnih sencah letovišč potrebne hladne krvi za svoje zimsko delovanje, ali pa v Karlovih varih izgubljajo debelost, katero jim je provzročilo naporno sedenje po raznih zbornicah in konferencah.

„Ekscelenca! Izdajte skoro kako naredbo, da se bode jezila ta ali ona stranka, ali dajte ostavko, ali pa priporočite mene, da postanem finančni minister. V vsakem slučaju bode dosti hrupa in strmenja in dosti gradiva za članke in druge take človeštvu prepotrebne stvarice. Osobito v zadnjem slučaju pa bode tudi, posebno zame, dosti one stvari, ki je najbolj potrebna na tej okrogli zemlji, kateri je v okroglosti podobna, one stvari, ki prav za prav niti stvar ni, ki je — nervus rerum.“

Tako in jednako govoril bi rad ta ali oni časnikar tej in oni ekscelenci. Toda, dasi je časopisje velesila, kakor nas uče nekateri, o katerih zlobni jeziki trdijo, da so časnikarji, vendar je težko mi-

sliti, da bi ekscelence poslušale take govore. Še težje pa je misliti, da bi jim ugodile.

Hudo je nekaterim časnikarjem torej.

Stavec pritiska, rokopisov željan, ubogemu časnikarju pa manjka, česar mu najbolj treba, — besed.

Najmlajši socijalno demokratiški list je to globoko resnice že koj pri rojstvu spoznal, kar je vse hvale vredno.

Postavil je na čelo prvej številki pesem z naslovom: Besed ...!

Prva kitica te pesmi se kaj ganljivo prične s presunljivo prošnjo: „Besed mi dajte, oh besed, besed, ki moj jih slabi jezik ne pozna.“

To je globoka resnica. Kajti socijalni demokratje so po shodih in v listih porabili toliko besed in poizgubili, da morajo vsi jeziki sveta naposled opešati in postati goli, kakor kožuh, ki se ga do dobra oskubili molji.

Ako pa trdi neznan pesnik, ki je v pesniškem svojem duhu tako izborni izpoznal poglobitno potrebo svojega lista, da je soc.-demokratiški jezik slab, mu moramo oporekati.

Človeški jezik, ki toliko besed premelje, kot so to storili socijalno-demokratiški jeziki, mora postati silno krepak.

In res, ko bi se dal sedanjí družabni red prekucniti le z jezikom, bili bi to že davno storili gospodje socijalni demokratje.

Ko bi se dalo človeštvo povzdigniti iz sedanje bede le z jezikom, bi je bili tudi že povzdignili ti gospodje.

Sicer pa naj se urednik „Slobodnih Glasov“ tolaži s tem, da tudi drugim zemljanom poleg družega pogostokrat zmanjka besed.

V zadnjem času spoznali smo moža, ki se sicer ne prišteva med proletarce, a vendar ko priden liberalce prav rad pohaja po raznih shodih, vzlasti če ima govoriti kak klerikalec.

Dotičnega moža naloga je potem, dotičnega govornika motiti z raznimi neslanimi opazkami, potem pa jo hitro odkuriti.

Nedavno tega pa je imel mož smolo. Na nekem klerikalnem shodu na Gorenjskem prodajal je zopet med posamnimi govori kar na vatle svojo učeniško modrost; kar ga predsednik pozove, naj z govorniškega odra doli pové, kar mu teži srce.

Možu se je kar zavrtelo po glavi. Vender se je ojunčil in jel govoriti, toda tako konfuzno, da se je občinstvo jelo glasno smejati.

V tej najhujši stiski prišla je možu rešilna misel, uprav kakor uredniku Drogeniku.

Se jedenkrat je napol svoje moči in kakor junak v „Slobodnih Glasovih“ izrekel je velepomembne besede:

„Gospoda moja, jaz ne morem govoriti, kakor so govorili moji predgovorniki, kajti jaz tega nisem navajen, manjka mi — besed in — sape.“

v e č, kader treba praktično delovati! Načelarja ali „doktrinarja“ imenujem tistega človeka, ki vedno bije ob svoja načela in hoče z njimi zid in zemljo prebutati. Nikakor ne zagovarjam breznačelnosti. Prav je, da se razvijajo in razlagajo in dokazujejo v znanstvenih spisih prava načela; čast takim učnjakom!

A treba je prvič paziti, da se prav nič ne pretirava, in drugič, zdi se mi, da ni blagorazumno, da bi komu zmirom ravno tisto molil pod nos, kar mu ne ugaja, če prav po krivici. S tem nikogar ne pridobodeš.

Vse pridi o svojem času na vrsto, toda tudi zdravil se bolnik naveliča, če so zmirom samo grenka in pusta. Kažimo ne samo na „trnjevo pot“, ampak tudi, kako „sladek je jarem Gospodov in kako lahko Njegovo breme“. „Lac vobis potum dedi, non escam: nondum enim poteratis.“ (I. Cor. 3, 2.) V praktičnem delovanju se je treba ozirati na dejanske razmere in bojevati se z uspešljivim orožjem. Kdor vse na jeden mah doseza, ničesar ne doseže. Stvar je neznanstveno resnoba, vsega premisleka vredna.

Učiteljem pa dajem v premišljevanje te-le besede: Verjemite mi, da Vas duhovniki ljubimo, če prav se ta ljubezen ne razodeva vselej in povsod, radi omenjanih nedorazumkov in preumislekov. Ljubimo Vas in čislamo Vaše plemenito zvanje; presrečno se veselimo, če vidimo, da vrlo in blagodejno delujete; vroče želimo: Bog daj vsakej župi blagomiselnih in krščanskih učiteljev; iskreno hrepenimo, da bi naš in Vaš stan sodelovala složno in družno v blagodar deci in narodu. Bodite, gospodje učitelji, o tem uverjeni; vzeto in zapisano je z dna za Vašo dobrobit vnetega srca. Zato pa tudi Vi sodelujte vselej skladno z nami. Potrpite tudi Vi z našimi slabostmi — kdo na sveti je brez njih? In če se Vam morda kedaj krivica zgodi z naše strani, ne sodite prestroge: vsak človek se lahko zmoti, vsakdo lahko malo zaide: svetniki so v nebesih. Včasih je mnogokdo slabe volje in takrat se lahko izreče nepremišljena beseda; toda nikdar Vam nismo in ne bomo zlohotni ali sovražljivi. Vi pa glejte in skrbite, da ne boste nudili vzroka opravičenim tožbam: Vzgojujte deco vedno v pravem verskem duhu! Spoštujte duhovnika: on je Vaš pastir, postavil Vam ga je Kristus sam. Ne delujte, ne rujte, ne zabavljajte zoper njega! Kakor duhovnik potrpevaj z neljubim učiteljem, tako potrpevaj učitelj z neprijetnim duhovnikom!

Vedite se v cerkvi ob nadzorovanju in vselej tako, da boste otrokom in ljudem v vzgled in izpodbudo, ne pa v pohujšanje, da ne boste mašniku zapirali ust, če Vas želi braniti in pohvaliti. Kažite z izpolnjevanjem vseh svojih verskih dolžnostij, kažite sploh v vsem svojem javnem življenju, da Vam krasna Vaša resolucija: „Mi stojimo trdno na krščanskem stališču“ ni samo prazna publicita, nego iskrena resnica. S tem nas boste v srce veselili, pridobili z lahka naše spoštovanje in ljubezen in spoštovanje in ljubezen dece in vsega naroda. Spominjam se dobro neke učiteljice, kako se je, ko je prvič nastopila, prav podbudljivo vela v cerkvi, in mahoma si je priborila ves ljud in priljubila in omilila se vsem.

Če pa narobe, pa narobe, in vse nič ne pomaga. Če boste pa živeli in delovali, kakor Vam goreče in ljubeče svetujem, potem bode tudi nam lahko, Vas priporočati in priljubovati, in narod, ki Vas sedaj raznokod krivo gleda, Vas bode čislal in čestil.

Delujte vsi, gospodje učitelji, kakor Vas je brzojavno tako milokrasno pozdravila na shodu zbrane družba sv. Cirila in Metoda, delujte v duhu sv. Cirila in Metoda! J. M. Kržišnik.

Vseslovenski in istrsko-hrvatski shod.

Brzobjavke.

(Konec.)

St. Ilj: Slovenski pozdrav zbranim bratom Slovanom od nemške meje. Od Vašega shoda si obetamo najlepših uspehov za ljubo nam slovensko stvar. Slava! Živeli! V imenu šentiljskih Slovencev

M. Kelemina, R. Janežič, Fran Flucher.

Stoky, Češko: Zaradi neodločljivih opravkov ne morem priti k shodu. Želim najbolji uspeh!

Dr. Brzorad, državni poslanec.

Tolmin: Razderite danes tudi meje, katere smo si dosihdob sami gradili ob Savi, ob Hubelju in na Krasu. Tako bodi vseslovenski shod, temelj vseslovenski domovini. To dal Bog! Pax vobiscum.

Dr. Triller.

Trst: Možje! Z zlatom in biseri zapišite današnji dan v zgodovini našega naroda!

Fajdiga, Polič.

Trst: Z upanjem gledamo v Ljubljano ter želimo obilnega sadu.

Gospodarsko društvo.

Trst: Prepotrebne shodu kliče: Le naprej!

Konsumno društvo.

Trst: Vzbujeno, naudušeno ženstvo kliče iz dna duše svoje: Bog živi vas!

Narodno ženstvo.

Trst: Iz srca želim najbolje vspehe današnjemu velepomembnemu dnevu, ki naj je začetek nove srečnejše dobe. V to pa zahtevamo jednako-pravnost, gojimo slogo in bratoljubje. Na zdar!

Dr. Truden.

Vipava: Srčno pozdravljeni zastopniki slovenskega naroda pri resnem delu za boljšo bodočnost našo. Živela sloga!

Vipavska čitalnica.

Vodice: Pozdrav bratom na sestanku! V okviru hrvatskega državnega prava je naša rešitev. Nemci, Madjari in Italijani so s pomočjo domačih renegatov neprijatelji našega blagostanja, zjedinenja in samostalnosti. Viribus unitis v borbi za naša prava!

Ivo Markoč, Pavao Raca, Ivo Baresin.

Vrbenik: Bog blagoslovi dele za vero in domovino!

D minič, župnik.

Zader: Prisostvujem duhom. Živeli vodje bratskega naroda.

Korlajt, narodni zastopnik.

Zader: Pozdravlja zbrane brate ter želiva najboljši uspeh.

Perič, Biankini, narodna zastopnika.

Zader: Vsled poslova zadržan obžalujem, da se ne morem udeležiti sestanka, ki naj bi bil na korist bratskemu narodu.

Vranković.

Zader: Današnjemu sestanku želim najlepši uspeh za dobrobit hrvatsko-slovenskega naroda.

Dr. Klaić, narodni zastopnik.

Zader: Osrednji odbor narodno-hrvatske stranke pozdravlja skupščino, želeč, da imajo sklepi najboljši uspeh.

Predsednik Vranković.

Žalec: Današnji sklep najodličnejših sinov domovine, s kojim se strinjamo iz srca tudi mi, naj nam bodi bodoči načrt v dosego blagostanja in svobode slovenskega naroda. Živela sloga in vzajemnost! Živeli Slovenci, Hrvati in drugi Slovani!

Zupan Sirca.

Železna Kaplja: Odličnim zastopnikom slovenskega naroda kličejo podpisani gromoviti: Na zdar!

Servicelj, Leuc župnik, Traun župnik, Singer kaplan, Mubi župan, Haler občinski svetovalec.

Zminj: Združenim bratom kličemo: Slava!

Filipič.

Zminj: Vsled nujnih opravil zadržan, sem v duhu z vami i kličem: Bog blagoslovi vaše delo!

Klinar.

Dalje so pismeno pozdravili shod, želeč mu najboljših uspehov, gg.: Državni poslanec in dvorni svetnik Fr. Suklje, drž. poslanec Rusin Mandyczewski, V. Orlandini, St. Kramar iz Rakotola v Istri, J. Ladavac iz Karkavea, J. Gojtan iz Kaščerge, J. Perinčič iz Soče in drugi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. septembra.

Kdo bo novi namestnik na Solnograškem? Vsled smrti dosedanjega namestnika za Solnograško grofa Sigmunda Thuna je izpraznjeno to mesto in listi objavljajo že celo vrsto kandidatov. Glede pravega naslednika dosedaj še ni nič gotovega, le to je res, da si Solnograjci žele na to mesto sina pokojnika, grofa Josipa Thuna, sedanjega okrajnega glavarja na Predarliskem, ki nosi naslov namestniškega svetnika, toda ta želja se jim, kakor poročajo dunajski listi, najbrže ne izpolni. Imenuje se marveč mesto tega deželni predsednik v Šleziji, grof Clary-Aldringen, ki je bil svojedobno tudi kandidat za koroško predsedništvo, nadalje baron pl. Bourgnignon, namestniški podpredsednik na Dunaju, in bukovinski deželni predsednik grof Goëss. V poslednjem času se tudi govori, da ima nekoliko nade za to mesto tržaški namestnik Rinaldini, s čimur bi bilo seveda zelo ustrezno našim zatiranim sobratom,

vendar se jim pa njih vroča želja najbrže še ne bo izpolnila tako naglo.

Državni poslanec Szajer, o katerem smo svojedobno, posebno pričetkom zasedanja, obširneje pisali in o katerem smo tudi poročali, da ga je sodišče v Rzesowu obsodilo v osem mesečno ječo radi razžaljenja Veličanstva, je vložil pred nekaj časom prošnjo za pomiloščenje. Pri ti priliki mu je pravosodni minister tudi dovolil, da mu ni treba preje nastopiti kazni, dokler ne prejme rešitve prošnje za pomiloščenje. Sedaj se poroča iz Levova, da je parlamentarna komisija poljskega kluba sklenila, naj posreduje klubov načelnik vitez Jaworski pri ministerskem predsedniku v korist Szajerjevo, kar je tudi že storil, in dnevnik „Czas“ že objavlja neko brzobjavko z Dunaja, v kateri se naglašja, da je v kratkem pričakovati Szajerjevega pomiloščenja. V slučaju, ko bi se ne ugodilo njegovi prošnji, izgubi, kakor znano, državno-zborski mandat.

Dopolnilne volitve na Hrvatskem. Akoravno še niso razpisane volitve za onih šest okrajev, v katerih je mažaronska večina hrvatskega deželnega zbora razveljavila volitve, in za okraja Bošnjaci in sv. Ivan Žabno, kjer je vlada, uvidevša, da jej preti popolen poraz, preprečila volilno akcijo, vendar je „Budap. Hirlap“ že dobro poučen o vspehu bodočih volitev. To mažarsko glasilo pripoveduje svojim zvestim čitateljem, da bode v Brodu in Sv. Ivanu zmaga zjedinjena opozicija, v vseh ostalih krajih pa absolutno ne. No, „Bud. Hirlap“ mora že vedeti, kaka sredstva si je vladni mažaronski sistem izmislil, da odstrani z volišča opozicijske volilce. Kaj pa, ko bi delali mažaroni račun brez oštirja?

Avtonomija rusko-poljskih mest. Odkar je bival car Nikolaj mej ruskimi Poljaki in imel priliko prepričati se o zvestobi in udanosti poljskega naroda, ob enem pa tudi poučiti o njih težnjah in želji po združenju z Rusi, se ruska vlada vsled migljeja od zgoraj resno trudi, ustreči polagoma najbolj perečim poljskim željam. Rusko notranje ministerstvo je naročilo mej drugim kompetentnim oblastvom ruske Poljske, naj mu dološijo podatke o davčni moči in organizaciji občin, na podlagi katerih se uvede mestna avtonomija, ki je pač najboljši dokaz vzbujelega carjevega zaupanja do svojih poljskih podložnikov. Kar je vzela Poljakom vstaja v letu 1863, to jim bo naklonil sedanji car Nikolaj. Z vresničenjem te preosnove bode Poljakom zelo pomagano, ker bodo sami upravljali lokalne mestne zadeve.

Rusija in armensko vprašanje. V zadnjem času se rusko časopisje prav marljivo peča z armenskim vprašanjem in postopanjem sultanove vlade v tem oziru. Pred nekaj dnevi je prvi ruski vladni list objavil neko izjavo, iz katere se razvidi, da se pripravlja ruska vlada na odločilen korak v tem oziru. Ta izjava je naravnost naslovljena na turško vlado, kateri se grozi z najodločnejim postopanjem, ako bi Turčija še nadalje odlašala s prepotrebni preosnovami za Armenec. „Novoje Vremja“ pripominja, da je ruska vlada v tem slučaju postopala zelo previdno, ker se ji ne bo moglo očitati, da skrivoma hujska armenski narod k upor, marveč hoče v vsakem oziru nastopati javno in odločno. Nadalje piše omenjeni list nastopno: „Novi zastopnik Rusije v Carigradu se obrne v kratkem do turške vlade s kategorično izjavo, da je bilo bolj rahlo postopanje umestno le v grško-turški zadevi, nikakor pa ni na mestu v vprašanju gledé preosnov za krščanske podanike sultanove. V tem vprašanju bodo vse velevlasti, posebno pa Rusija, razvile največjo energijo, da prisilijo Turčijo do končne povoljne rešitve armenskega vprašanja.“ Da bi le ta energija ne ostala samo na papirju!

Shod na Jesenicah.

(Izv. dopis.)

Kakor je že „Slovenec“ omenjal, vršil se je dne 12. t. m. na Savi pri Jesenicah javni ljudski shod, katerega je priredilo slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani. Ta shod se je vršil povsem sijajno in vspeh, ki ga je shod dosegel, mora se vsekako imenovati za katoliško stvar in oboni blagor tukajšnjega prebivalstva prav znaten in časten.

Dasi je bilo vreme nekako pusto in zaspano, bilo je pa na shodu pri vsem tem življenje živahno in ognjevito. Ljudij se je sešlo nad 600, ki so vneto in pozorno pričakovali začetek shoda. Prihiteli so

skupaj možje pošteni iz sosednjih župnij: Gorij, Koroške Bele, Dovjega in Breznice in mogoče še od drugod, da tu obilno in dejansko pokažejo svoje za dobro stvar vneto srce in svoj trden, jeklen značaj, katerega jim odvzeti ne more tudi najhujšobnejše rovanje in debele laži nasprotnikov, socialnih demokratov. In ravno ti potomci opice (tako sami uče), osrečevalci človeštva, otroci teme, sinovi lažij in bratje nevednosti so se otvoritve shoda in še bolj shoda samega najbolj prestrašili, ko so videli, da so v primeri z razsodnimi, nezaslepljenimi nasprotniki le neznatna peščica, ki bi storila najbolje, ako se, kakor plaha miš poskrije — in če bi jih le preveč sram ne bilo, bi se menda tudi —, ko jim je postalo jasno, da jim bodo pri tej priliki potegnili krinko raz obraz in pokazali v vsi luči svetu njih lažljivo lice in njih umazane, rovarske namene.

Cesar so se „opičarji“ bali, to se je tudi zgodilo. Ob 3. uri se je otvoril shod. Predsednikom je bil med splošnim navdušenjem izvoljen gosp. Peter Rozman, znan kot mož v pravem pomenu besede. Najprvo pozivlje kot tak vse navzoče k pametnemu mirnemu in dostojnemu vedenju in motrenju stvari, ki so se imele na shodu obravnavati, in dá potem besedo gosp. Gostinčarju kot prvemu govorniku o predmetu: Socialna demokracija in njena načela. — Najprvo priporoča jedinstvo med delavci. Ta se pa dá le doseči, ako je stvar, za katero se borimo, dobra, plemenita, resnična. Potem omenja, da hočejo biti socialni demokrati rešitelji delavskih stanov, kar pa seveda nikakor niso in ne bodo, ker je že njihov nauk napačen. Pokaže, da ta njihov nauk ni nov, ni njihova iznajdba, ampak da ima že v pred Kristovem času svoj izvir, začetek, in podpre svoje besede z dokazi iz zgodovine. Njihov nauk sam na sebi uči revolucionarstvo.

Ce tudi tega morda vselej jasno ne izpovedo, pa isto potrjujejo s svojim dejanjem. Soc. demokr. delajo s svojim naukom tudi na odpravo vsake pozitivne, določene vere. Vera je pri njih privatna stvar. Pokaže, da vera, prava vera, ki je preobrazila cel svet, ne more biti zasebna. Sploh pa soc. dem. nobene vere nimajo. Najimenitnejši veljaki soc. demokratične stranke so smešili vero in kar so oni učili s pismom, besedo in dejanjem, to vršujejo in spolnujejo njihovi slepi oprode, učenci.

Pri tej točki so skušali nekateri soc. demokrati zgago delati, a gosp. govornik jih pozivlje, naj nasprotje spričajo, če imajo kake dokaze. Seveda so si rajše sramoto propada prihranili za drugič in so molčali kot grob.

V današnjem družabnem redu se res marsikaj pogreša. A to obstoječe razmerje zamore le krščanstvo, oziroma iz njega izvirajoče medsebojno spoštovanje ljudij ublažiti. Soc. demokracija ne bo teh nasprotij poravnala, ker ona ne prisodi človeku nobene časti; saj je po njenem nauku človek le silno preobrazena, najpopolnejša stopnja opice. Oni so se postavili na stališče Darwinove teorije. — To teorijo govornik prav poljudno razloži in osoli svoje izpeljevanje z zdravimi dovtipi, kar je vzbujalo vsestransko veselje in zadovoljnost, le pri „opičarjih“ ne. Še bolj so se slednjim začeli lasje jeziti, ko je govornik navajal fakične vzglede, kako malo res cenijo sebični judovski in ob enem, ker jim nese, socialno demokratični velmožje človeško veljavo in delo, ker so svojim delavcem izplačevali le zelo pičlo dnevno plačo, če prav na vsa usta trebijo, da hočejo revnim stanovom pomagati. — Sploh se kažejo socialno demokratični vodje le izkoriščevalci zapeljanih, revnih delavcev.

Omenja tudi govornik, da soc. dem. zametavajo vsako narodnost, ne tako kršč. socialisti, ki so zvesti sinovi svojega naroda, a pri tem tudi drugim puste, kar jim gré po pravici. Tudi v narodnostnih vprašanjih se je treba ravnati po zahtevah kršč. pravičnosti.

Prav dobro je tudi vplivalo na poslušalce, ko govornik pravi, da soc. dem. naglašajo vedno svobodo, prostost, a s svojim vedenjem vprizorjujejo najgorje tiranstvo. Prosto naj bi le njim bilo, da bi delali, kar se jim zljubi, drugače misleči pa bi še besedice ziniti ne smeli. Tudi komunizem, kakor si ga soc. dem. mislijo, je nesmisel in sploh pri razmerah, kakoršne so, nemogoče.

Nazadnje v navdušenih besedah pozivlje govornik navzoče, naj se trdno, neomajano držijo tega, kar so jih njihovi stariši učili: Boga moliti in mu služiti. Ker, če ne bodo nam nauki roditeljev sveti, potem tudi mi ne smemo pričakovati, da bi naša potomec spoštovali, ker četrti božja zapoved

ima še vedno svojo veljavo. Držimo se katol. svete vere! Saj je ravno ona dala zemlji novo lice. Kdo je toliko neplodovite zemlje obdelal, kdo toliko ljudij omikal? Ali ne kat. misijonarji? Sv. cerkev s svojim naukom in s svojimi sredstvi in nihče drugi ne bo rešil samotanih, perečih vprašanj današnjega družabnega reda ali bolje nereda. V sv. cerkvi je naša zmagala!

Seveda so sikali soc. dem. ves čas med govorom, kakor se zviija in sika gad, ako mu na rep ali na glavo stopiš. — Njih jedini namen je bil, da bi shod razbili. A razbiti bi bili kmalu soc. demokrati sami. Naši vrli možje so kar že vsled prevelike nejevolje nad njihovim surovim, njih samih vrednim obnašanjem, hoteli nad-nje planiti in jim njihove opičarske kosti nekoliko pretresti in njih zmedeno pamet v pravi tir spraviti. Veliko zatajevanja je bilo treba, da niso storili tega.

Med splošno pozornostjo in nevstrpnim pričakovanjem se nato oglasi k besedi nek zastopnik socialnih demokratov, če se ne motim, se je pisal Lužar. In prav to ime bo pravo, saj tudi njegov govor temu imenu najbolj čast dela. Ko se mu je dovolilo govoriti, je menda v omotico padel ali pa se mu je zmešalo, ker je govoril res tako prismojeno in je tako otrobe vezal in „na cente lagal“ in dokazoval brez dokazov, da se niso mogli ljudje temu učenjaku in zastopniku mokračev dovolj nasmejati. Ker je bil in je še silno pošten in rad v cerkev hodi, kakor je rekel, in veruje „sedem“ božjih zapovedij, zato so ga pa naši oprostili nadaljnega truda v govorjenju in so mu kar tako verjeli, da se mu ni bilo treba dalje lagati. Res, temu možu bi se imeli zahvaliti za živahno zabavo na shodu! Svetovali bi, da naj tisti, ki hočejo prirediti kedaj kako zabavo, povabijo kakega soc. demokrata po Lužar-jevem kopitu. Ta naj jim začne razkladati svoje nauke in mislim, da bo treba obroč na trehuh.

Za to smešno prikaznijo g. Sinkovec v kratkih, krepkih besedah razkrije žalostno naziranje soc. demokracije, in obžaluje može, žene, dekleta in fante, sploh človeštvo, če bi pogubni nameni soc. demokratov dobili kedaj konkretno obliko. Omenja milijonarja in ob enem soc. dem. Nemea Singerja, ki je svojim delavkam, ko so se mu pritožile vsled preborne plače, rekel, da naj do 6. ure pri njem delajo, potem pa naj si gredo na ulico s telesom kruha služiti. Še druge jasne vzglede navaja, da pokaže vso gnjilobo, spridenost in sebičnost soc. demokratičnih prvakov kakor tudi njihovih hlapcev. Opičarjem svetuje, naj pogledajo na svoje kapitaliste in naj nikar takoj na vsakega drugega, ki si poštenim potom in s trudom zasluži malo več, ne obračajo nevoščljivo svoje oko. Sploh je g. Sinkovca beseda soc. dem. vselej zelo neprijetna, to pa le zato, ker jim vsakokrat precej potrese trdnjavo njihovih naukov. Govornik k sklepu trdi, da le vera katoliška bo rešila človeški red.

Zopet spregovori g. Gostinčar nekaj besedij, s katerimi vspodbuja, naj se pospešuje družinsko življenje, ki je podlaga vsakemu skupnemu, plodovitemu delovanju. Zboljšajo naj se podpore delavcem ob času bolezni, ker v bolezni navadno še več potrebujejo kot sicer, saj ima bolnik že itak raznovrstne stroške. Zeli, naj se ustanove zavarovalnice za starost, da ne bode človek, ki je morda zdrav in za mladih nog pridno delal, v starosti trpel pomanjkanja. Med drugimi rečmi, ki jih ne omenjam, tudi pove, kako soc. demokratje, oziroma njihov general Bebel o družini sodijo. Vsak ima po njih mnenji pravico in prostost, da si izbira ženo kjerkoli, kadar koli in katerokoli, tedaj brezmejna prostost v spolnem občevanju. Otrok naj ne pozna svojega očeta, ta ne svojega otroka i. t. d. Vpraša, jeli pri takih razmerah mogoč obstoj družine? Odgovarja: ne. Zato zopet opominja poslušalce, naj se tesno organizujejo po načelih krščanstva.

Predsednik g. Rozman omenja lažij, ki so jih tukajšnji opičarji med tovarniškimi delavci trosili, da bi jih na ta način, ker poštenim potom ne gré, tem laglje dobili za svoje zmede in nespameti. Pri tem pride do zaključka, da je prva in najlepša čednost soc. dem. laž. Ljudje so bili vsled tega nad socialnimi demokrati silno razjarjeni. Začeli so se slednji radi tega nekako skupaj umikati, kakor mačka, ki klobaso ukrade.

Drugo vsporedno točko: Krščanstvo in delavski stan, je prav natančno, pregledno in zgodovinsko prereševal g. Rakovec. Posegel je celo nazaj v zgodovino starega zakona. Na gori Sinaj je Bog dal Izraelcem 10 — Lužarju samo 7 — zapovedij, ka-

terih deseta velevala: Ne želi svojega bližnjega blaga. Bog ni tedaj le rekel: Ne vzemi tujega blaga, ampak celo neredno želeli nam je prepovedal imetje bližnjega. Kdor to svetuje, zapoveduje, in to je Bog, ta pač ne more biti naš sovražnik. Pa kako, da so bile v rimskem cesarstvu tako nezdrave razmere, vprašuje dalje? Ker se niso ravnali po krščanskih načelih, če tudi bi jih bili lahko spoznali. Za tem omenja natančneje razmere v rimski cerkvi.

Apostoli so sami delali in so revežem, kjerkoli so mogli, pomagali. Samostani so bili pozorišče vse umetnosti in učenosti tedaj, ko so bili drugi vsi do malega še neolikani, neučeni. Se dandanes dela menihov občudujemo. Luter pa je vpeljal novo vero in z njo slabe razmere v človeško družbo. Zopet so bili sveti, katoliški možje v vsaki državi, ki so pobijali škodljive Lutrove nauke. — Kako znamenite so obrtne zadruge v srednjem veku. Takrat ni noben delavec pomanjkanja trpel vsi so pošteno in prav dobro shajali. Kje je danes to? Pokazuje tudi na posledice liberalizma in kapitalizma, ki se dandanes prinašata bedo v človeško družbo. Da pokaže v posebno lepi luči razmerje med krščanstvom in delavskim stanom, spominja se očetovske skrbi slavno vladajočega Leona XIII. On, poglavar svete cerkve, kaže nepopisno skrb do svojih otrok. Omenja ljubeznivega, prijaznega vsprejema francoskih delavcev v Rimu. Poudarja nadalje tudi nesebičnost krščanskih socialistov, katere vodi jedina, gola ljubezen do dobre stvari pri njih delu nasproti sebičnosti, samopridnosti socialnih demokratov, katerim je le na tem, da ljudi vodijo po temi in jih za svoje namene izkoriščajo. Znano je že v obče, kako po vsakem shodu, na katerem so pomilovali svoje poslušalce zaradi revščine in poudarjali njih neznosno materijelno stanje, okrog istih ljudij hodijo s klobukom, da tako, če je mogoče, olajšajo težave revnega ljudstva, oziroma delavca.

Kot zadnji glavni govornik nastopi še gospod Ziller, ki prav primerno opozarja poslušalce na to, kar so že od predgovornikov slišali, in jim nalaga kot posebno skrb, naj gledajo s skrbnim, pozornim očesom na mladino. Ker se pa mladina odgaja v šolah, moramo tudi za to skrbeti, da se šolstvo primerno preustroji. Izreče se za občno, direktno, tajno volilno pravico in za zavarovalnice za starost. Te zavarovalnice naj bi bile tudi za obrtnika in za kmeta. Skoro je prepričan govornik, da bodo socialni demokratje nasprotovali, ako bi se imele te zavarovalnice za starost vpeljati, ker socialni demokratje nočejo nobene naprave, ki bi res kaj koristila revnemu ljudstvu. Tudi neki socialni demokrat čenča, da so tudi oni za to, da bi bilo potreba, ostarelim ljudem pomagati živeti. Prav dobro se nekdo od naših oglasi: »Vi boste živeli v menezarijah, ker od opice izpeljujete svoj začetek.« Govornik nadalje spodbuja, naj se združujemo v katoliških društvih, naj posebej se osnujemo katoliško delavsko društvo za Jesenice. Gledati je pa na to, da ne bo kdo samo ud pri tem društvu, ampak da se bode tudi izobraževal v važnih vprašanjih, da bode mogel vselej vsakdo kot mož, ki se zaveda svojih pravic, nastopati v javnosti. Na to krcne socialne demokrate, ki so se netaktno vedli, češ, da se niti na Dunaju, s katerim se ponašajo, da so namreč tam bili, niso naučili potrebne dostojnosti.

Shod zaključil gospod Rozman z vznešenimi, gorko občutenimi besedami. On želi, naj bi vsakdo, in tudi opičarji, vzeli v roko sveto razpelo in bi premišljevali Kristusa, njegovo življenje, njegov nauk in odrešenje. Za njim hodimo, ki je pot, resnica in življenje, potem smo na pravi poti.

Se jedenkrat so zagromeli iz stoterih grl živio-klici na Leona XIII. in presvetlega vladarja, in ljudstvo se je polagoma razšlo po svojih potih.

Kar se shoda splošno tiče, moramo le toliko reči, da je bil za naš kraj posebnega pomena. Naši ljudje so zvedeli, kako mislijo in slepijo socialnodemokratični slepci ljudi, ki jim gredo na limanice; zato se jim sedaj ne bodo dali več speljati. Socialni demokratje pa so morali sprevideti, če le niso na telesnih očeh tako slabi, kakor na duši, da so jim postala tla vroča in da ne bodo pri nas kaše pihali. Dasiravno mislijo, da so posebne časti vredni, ker zastopajo bedarijo in vpijejo zoper vero in duhovnike, naj jim bode vendar jasno, da s tem kažejo svojo prazno glavo in pričajo, kaki duševni hlapci in reveži da so, ki se pusté takim zmotam in zapeljivcem sebi v časno

in večno škodo tako brez premisleka za nos voditi. Kdor išče v brezverji, surovosti, pijanosti in neoliki častnega imena, ta ga pri pametnih, trezno mislečih ljudeh tudi na Savi ali na Jesenicah ne bo dobil — mogoče pri socialno - demokratičnih opičarjih. In če ga tam dobé, jim te časti nikakor ne zavidamo.

Na shodu so se nasvetovale in splošno odobrile sledeče resolucije:

1. Na ljudskem shodu dne 12. sept. na Savi pri Jesenicah zbrani krščansko misleči možje so popolno prepričani, da je mogoča rešitev perečega socialnega vprašanja le na podlagi krščanskih načel, ter vsled tega tudi slovesno izjavljajo, da se hočejo oklepati jedino le krščanskega socializma. Ob enem pa najodločneje obsojajo vse one, ki skušajo sejati mej narod krive nauke ter na ta način pehajo sami sebe in druge v gotovo propast.

2. Nujna potreba za delavski stan je, da se kar najpreje državnemu zboru predloži zakon za varovanje delavcev v slučaju starosti in onemoglosti za delo.

V ta namen se obračamo do našega poslanca pete skupine, da skuša stvar sprožiti v državnem zboru.

3. Današnji ljudski shod izreka popolno zaupanje »krščansko-slovanski narodni zvezi«, ker je vsprejela tudi krščansko-socialni program.

4. Ker je nujna potreba, da se prične vendar jedenkrat resno delovanje državnega zbora v korist narodov, se izreka današnji ljudski shod: Današnja večina državnega zbora naj ostane zvesta svoji obljubi in neupogljivo nadaljuje svoje delovanje v krščansko-socialnem in narodnem smislu.

5. Današnji shod izreka popolno zaupanje č. gospodu dr. Kreku kot svojemu državnemu poslancu.

Tedenski koledar.

Nedelja 19. sept.: 15. pobink. evang. Jezus obudi mladenčca v Najmu Luk. 7. Januarius 1. šk. Ponedeljek 20. sept.: Evstahij in dr. mm. Torek 21. sept.: Matevž apost. Sreda 22. sept.: Tomaž Vilan. Četrtek 23. sept.: Tekla dev. Petek 24. sept.: M. D. rešit. jet. Sobota 25. sept.: Marija de Sok. — Lunin spremin: Zadnji krajec 19. ob 3. u. 49 m. zjut. Solnce izide 20. ob 5. u. 50 m., zaide ob 5. u. 55 m. Jesen se prične 22. sept. ob 8. uri zvečer.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. septembra.

(Po vseslovenskem shodu.) Mi nismo tako srečni, da bi sebi smeli pripisovati zaslugo, da smo omogočili vseslovenski shod kakor si jo pripisuje »Slovenski List«, pač pa smo rade volje prišli na shod s tem namenom, da nam zastopniki našega naroda odkrijejo težnje svojih rojakov ter pota in namene, katere namerjajo v najbližji prihodnosti doseči v političnem svojem delovanju. Sila dejanskih žalostnih razmer je pritisnila na naše državne poslance, da so se združili, in ti so potrebovali slovesno manifestacijo vsega naroda, s katero izjavi, da stoji za njimi kakor en mož. To so dosegli na vseslovenskem shodu v polni meri, soglasno in tako veličastno, da si lepše pač misliti ne moremo. Omenjali smo že glasov raznih listov o vseslovenskem shodu, posebej smo obžalovali »Reichspost«, da se je pridružila nam nasprotnim nemško-nacional. listom. Danes omenimo poročila v »Vaterlandu«, ki je v prvem sestavku mej drugim grajal, da je poslanec Spinčič oistro kritikal postopanje cerkvenih dostojanstvenikov v Istri. V tem ima »Vaterland« popolno prav, kajti vsak katoličan, vzlasti pa še duhoven, mora vedno strogo varovati cerkveno-pravno stališče in po tem stališču spadajo take stvari jedino pred kompetentno cerkveno oblast, nikdar pa ne pred političen shod. Mi smo to stališče že tedaj povdarjali, ko je poslanec Spinčič na enak način postopal v državnem zboru, isto je pojasnjevala v onem času »Katol. Dalmacija«. V tem oziru smo torej s »Vaterlandom« istih mislij; nasproti pa nam je žal, ker »Vaterland« trdi, da je vseslovenski shod deloma preveč napel marsikatero zahtevo ter da je zaradi tega sam vsaj nekoliko zmanjšal velik pomen, kateri bi se mu sicer moral priznati. Po našem mnenju so zahteve, ki so se stavile v resolucijah na vseslovenskem shodu tako minimalne, da si bolj skromnih in bolj opravičenih misliti ne moremo. Zato bi bili »Vaterlandu« jako hvaležni, ako bi nam podrobno naštel

one zahteve, katere smo na shodu po njegovem mnenju deloma preveč napeli, ker take so nam do sedaj popolno neznane. Sploh pa smo »Vaterlandu« hvaležni, da v istem članku piše Slovencem jako prijazno, trdeč, da so Slovenci že slišali veliko prijaznih besedij, da pa zanje ni videti nobenih dejanj od strani vlade.

(Koledar katol. tiskovnega društva za l. 1898) je gotov in se bode razposlal te dni. Lepo vezano knjigo, ki je po svoji vsebini letos posebno zanimiva, prejmo brezplačno in franko vsi udje katol. tiskovnega društva, razun onih, ki že več let niso plačali letnine. Za nedruštvenike je cena koledarju 1 gl. 20 kr., in je dobiti v »Katol. Bukvarni« v Ljubljani. Kdor družbi vnovič pristopi, dobi ga brezplačno.

(Mašniško posvečenje) so podelili včeraj prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski v svoji domači kapeli gospodu bogoslovcu Ivanu Severju iz Škofje Loke, ki zaradi mladosti ni mogel biti posvečen ob enem z drugimi svojimi sošolci.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Premeščeni so č. gg.: Luka Smolnikar z Vrhniko kot korni vikar in stolni kaplan v Ljubljano, Ivan Rihtaršič iz Lašča na Vrhniko, Frančišek Zvan iz Grada (Bleda) v Kranj, Frančišek Pavlič iz Kranja kot kapelan in Schillingov beneficijat k sv. Petru v Ljubljani, Mihael Bulovec od sv. Petra v Ljubljani kot podvodja in ekonom v bogoslovno semenišče, Josip Benkovič iz Naklega kot spirituval in prefekt v deško semenišče (Collegium Aloysianum), Frančišek Traven iz Dobrepolja v Naklo, Ivan Jelenc iz Sostrega kot farni upravitelj v Ledine. — Na novo so nameščeni č. gg.: Evgen Lampe kot kapelan v Gradu, Jakob Ramoveš kot kapelan v Laščah in Ivan Sever kot kapelan v Črnomlju.

(Kanonično vmeščen) je bil danes č. gospod Matija Mrak na župnijo Bohinjsko Belo.

(Volitve v pridobninske komisije) V smislu novega pridobninskega zakona z dne 25. okt. 1896 je tukajšnje finančno ravnateljstvo razpisalo volitve v pridobninske komisije, katerih naloga obstoji v tem, da razsojajo na podlagi vloženih izjav posamičnih davkoplačevalcev, v kateri razred spada dotični davkoplačevalec. Volitve se vrše v času od 20. septembra do 12. oktobra in sicer v Ljubljani neposredno in to dne 5., 6. in 7. oktobra, drugodi pa posredno, t. j. po volilnih možeh. Postojnski okraj voli za III. razred 8, za IV. 58 volilnih mož, ki izvolijo nato 5 članov in 5 namestnikov, in to po vseh okrajih jednako izvan črnomaljskega; kočevski 5 in 58 vol. mož; krški 5 in 54 vol. mož; kranjski 7 in 66 volil. mož; ljubljanska okolica 6 in 68 vol. mož; litijski okraj 3 in 34 vol. mož; logaški 6 in 44 vol. mož; radovljški okraj 5 in 48 vol. mož; novomeški 6 in 53 vol. mož; kamniški 5 in 50 vol. mož, in črnomeljski 3 in 24 vol. mož, ki izvolijo 2 člana komisije in 2 namestnika. Volitev volilnih mož se vrši tam, kjer je sedež davkarije, glavna volitev na sedežu okrajnega glavarstva. Natančneje podatke o volišču in času volitve razvidijo davkoplačevalci iz volitvenih nakaznic, katerim bodo priložene uradne glasovnice in ki se jim pravočasno dostavijo. Prvotne volitve se završe 2. oktobra v Kočevju, glavne pa prično isti dan v Kranju. V Ljubljani voli I. razred dva, II. in III. razred po tri in IV. razred štiri člane v pridobninsko komisijo in ravno toliko namestnikov.

(Na tukajšnje c. kr. nižjo gimnazijo) se je vpisalo za šolsko leto 1897/98 263 učencev. V prvem in drugem razredu bodo še vsoporednice, v tretjem in četrtem pa so izostale. Želeti bi bilo, da bi se naši državni poslanci jednoglasno združili v svrhu, da izposlujejo tudi za ta zavod, kjer se šolajo sami Slovenci, toliko zaželjeno višjo gimnazijo.

(Na c. kr. ženskem in moškem učiteljskem v Ljubljani) se bodo vršili pismeni ponavljalni zrelostni izpiti dne 29. ustni pa dne 30. septembra zjutraj 8. uri.

(Redna seja c. kr. deželnega šolskega sveta kranjskega z dne 9. septembra t. l.) Po otvoritvi seje po predsedniku, sprejela so se najprej dela, ki so bila od zadnje seje sem rešena, na znanje. Pri seji predstavili so najpoprej učitelja Antona Levsteke iz štirirazredne ljudske šole v Senožečah na četrto učiteljsko mesto deške ljudske šole v Postojini in učitelja Ivana Poznika iz jednorazrednice v Ravnem dolu na jednorazrednico v Ovčjaku in sicer iz službenih ozirov. Prosto peto mesto na slovenski osem-

razredni dekliški šoli v Ljubljani dobila je učiteljica M. Maroult, vsled tega izpraznjeno šesto oziroma sedmo mesto na imenovani šoli dobili sta učiteljici Julija Borovski in učiteljica na nemški dekliški šoli Frančiška Zeme. Začasna učitelja Ivan Baraga na jednorazrednici v Besnici in Ivan Skupica na jednorazrednici v Dražgošah imenovana sta stalnim učiteljem ravno tam; učitelj na ljudski šoli v Polju, Feliks Nagu, imenovan je nadučiteljem na dvorazrednici v Vačah, dosedanji stalni učitelj v Dutovljah v sežanskem okraju, Ivan Kiferle imenovan je za učitelja in voditelja jednorazrednice v Podbrezju in učiteljica Emilija Wrus imenovana je za tretje učiteljsko mesto na ljudski šoli v Trzihu. Učitelju Ivanu Wittreihu v Srednji vasi in učiteljici Emiliji Kren dovolila se je na njihovo prošnjo izprememba njunih mest. Nadučitelj v Mirnipeči Karl Krištof je umirovljen. Nato so se razdelile ustanove Franc Metelkove in one društva za pospeševanje vrtnarstva takole: I. Sest Metelkovih ustanov s pogojem, da temu tudi tukajšnji knezoškofijski ordinarijat pritrdi, so dobili: 1. Viljem Gebauer, učitelj v Smarjeti; 2. Franc Črnagoj, učitelj na Karolinski zemlji; 3. Franc Papler, učitelj v Borovnici; 4. Jožef Turk, nadučitelj v Spodnjem Logatecu; 5. Jožef Rihteršič, nadučitelj v Srednji vasi; 6. Jožef Zajec, nadučitelj v Velikem Gabru; II. tri ustanove društva za pospeševanje vrtnarstva dobili so: 1. Anton Požar, nadučitelj na Trati; 2. Franc Gregorač, učitelj v Metliki in 3. Ferdinand Kalinger, nadučitelj v Toplicah pri Novem mestu.

(Bralno društvo v Dobrépoljah) je praznovalo v nedeljo 12. t. m. na dostojen način slavnost blagoslovljenja društvene zastave. Navzlic slabemu vremenu in prepovedi od strani glavarstva (brzobjavno dovoljenje je prišlo šele v soboto zvečer) abralo se je lepo število ljudij od vseh strani. Zastopano je bilo po treh članih društvo »Katoliški napredek« iz St. Vida, »Katoliško delavsko društvo« iz Ljubljane po g. Jakopiču, popoldne so pa prihiteli pevci del. pev. društva »Zvon« iz Ljubljane in bratsko nam »Bralno društvo« z Roba. Ob 10. uri pred sv. mašo se je zastava blagoslovila v cerkvi. Blagoslovil je veleč. g. župnik A. Ramoveš, kumovala pa grajščakinja preblagorodna gospa Engelhilda Lavrič. Z gorkimi besedami proseč božjega blagoslova je zabil prvi žebelj v zastavo g. župnik, ki je izročal društvo varstvu sv. Jožefa in sv. Cirila in Metoda, drugi žebelj je zabila gospa kumica, potem načelnik društva, dalje se je zabil žebelj v imenu katoliških delavcev iz Ljubljane, struške in velikolaške fare. Po blagoslovu so zapeli domači pevci papežovo in cesarsko himno. Naš stari prijatelj g. dr. Krek je imel cerkveni govor, ki je zgovorno naslikal vzvišeni pomen slavnostnega dne. Po sv. maši so se vrnili društveniki z razvito zastavo v društveno stanovanje, kjer so društveniki naredili kumici prisrčno ovacijo. Nato so peli domači pevci nekaj pesmij, g. Zakrajšek je deklamoval slavnostno pesem g. Prelesnika. Skupnega obeda so se udeležili zlasti povabljeni, kolikor je pa bilo še prostora, zaseli so domačini. Vse se je vršilo brez velikega šuma, toda brez nereda in iskreno. Radovali smo se tembolj, ko se je videlo, da vse društvenike in goste prešinja bratska ljubezen in iskrenost, ki ne trpi poleg sebe ponižancev. Z opoldanskim vlakom je prihitelo še nekaj prijateljev, kateri prej niso mogli priti. Z nami se se pa radovali tudi naši rojaki. Iz Novega mesta je prišel brzobjavni pozdrav: »Pri Vas srce mi biti hoče, — Pa priti mi je nemogoče; — Le v duhu Vam podajam roko, — Zastava naj vihra visoko!« Prelesnik. Iz Trsta: Naj zaplapola nova zastava v blagor, ponos in čust cele dobrépoljske župnije! Pod njo naj se zbiraže možje čistega in zlatega značaja! Jaklič. Iz Osilnice: Vrlo ponosen na procvitanje svoje drage, ožje domovine, kličem iz daljine — pa v duhu prisoten: Ziveli! Znidarski. — Navzlic grdemu vremenu smo imeli lep dan! Zato vsem, ki so h temu pripomogli, v prvi vrsti gospej kumici in dragim gostom, iskreno hvalo! Dal Bog, da bi se pod našo zastavo po priprošnji božjih zavetnikov storilo mnogo v probujo in krščanski napredek našega naroda!

(Shod v Kropi.) V nedeljo dne 19. septembra t. l. priredi slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani ob 1/2. 5. uri popoldne v prostorih gostilne pri Jarmu v Kropi javen ljudski shod. Vspored je jako zanimiv, zato je želeti mnogobrojne udeležbe.

(Pošta Ljubljana-Horjul) hodi od 1. oktobra ob sedmih zjutraj iz Horjula ter pride ob 2/2. 9 na Vrhniko, odhaja iz Vrhniko ob desetih in se vrne

v Horjul ob 1/2 12; od 1. maja do 3. okt. pa jedno uro pozneje.

(Pogodbeni provizorij.) Razni ogerski in tudi totranski listi zatrjujejo, da se delegaciji ne moreta posvetovati o skupnem proračunu za leto 1898, dokler ni določena obestranska kvota, oziroma dokler se začasno ne podaljša dosedanja kvotni zakon. — Temu nasproti piše poloficijozni „Vaterland“, da se v dotičnih določbah samo naglašja, da se mora doseči sporazumljenje mej delegacijama glede kvotne deputacije, s tem pa še ni rečeno, da bi se brez tega ne moglo sklepati o proračunu samem. Proračun, s katerim se pečajo delegacije, obsega potrebnost posameznih ministerstev v celoti in se toraj o kvoti sami, kot delu proračuna razpravlja še le v obeh parlamentih. Samo z ozirom na ustavne oblike se toraj razpravi o proračunu mej delegacijami ne stavijo nikake ovire.

(Volilna sleparija.) Povodom zadnje volitve v državni zbor v mestni skupini celjski dné 20. marca t. leta bali so se nemški Celjani hudo, da bodo pogoreli. Napravili so torej, da pomnožijo število svojih volilcev, veliko volilno sleparijo. Nankrat so naznanili komiji raznih nemških trgovcev, točaji in drugi ljudje razne baže, kakor znani celjski Oechs, da imajo dohodkov čez 850 gl. na leto, ter zahtevali, da se jim davek odmeri. To se je zgodilo, in okrajno glavarstvo v Celji je nemudoma, deloma šele zadnje dni pred volitvijo vpisalo novo pečene davkoplačevalce v volilni imenik. Zoper tako ravnanje vložili so gg. dr. Juro Hrašovec, dr. Jos. Serbec, dr. Ivan Dečko in drugi pritožbo na državno sodišče, ter je to pritožbo zastopal pri obravnavi pred državnim sodiščem dné 8. julija l. 1897. dr. Ivan Dečko. Sodišče je pritožbi ugodilo ter izreklo, da se je z vpisom nič manj kot 48, torej skoraj pol stotini oseb kršila v državnih temeljnih postavah zjamčena volilna pravica v državni zbor. Drjavno sodišče je imenovalo tako ravnanje utihotapljenje vpisa v volilni imenik. Drjavno sodišče izjavilo je pa tudi, da okrajno glavarstvo ni korektno postopalo, ko je te vpise uprizorilo. Na tak način so si torej celjski Nemci »prisuntali« 48 volilcev ter s tem omogočili svojo zmago. Celjska nemška stranka je pač, kakor se povsod kaže, skoz in skoz moralno propala, ničvredna stranka, kateri je vsaka sleparija in vsako sredstvo dobro, samo da si omogoči začasni uspeh.

(Slovenskim okoličanom celjskim v pomislek.) Kedar koli se skličejo celjski „velmožje“ k občinski seji, vajeni smo slišati v prvi točki dnevnega reda politično riganje, Slovincem sovražne naklepe. Tako je bilo tem občanom zadnjič izreči svoje mnenje, naj se privolijo Zalčanom trije novi sejmi. Z enoglasnim „ne“ in „nikdar“ rešili so to točko. Razpravljalo se je, da bi ti semnji močno škodovali nemški obrti v Celju. Ali ne pripoznajo s tem jasno, da vas še imajo vedno, dragi okoličani, za narodne bebee, ki jim jedino vzdržujete njihovo nemško obrt? Da, brez ovinkov so izjavili, da je brez slovenske okolice njihova obrt mrtva, mrtvo pa tudi njihovo umetno nemštvo. Ni vam treba kazati, vrli Zalčani in vsi drugi okoličani, kako se imate za to krateno pravico, za to zlobno zavist napram Celjanom maščevati! Sami so vam razkrili svojo občutno stran, ne bodite leni ter jim brez usmiljenja mecite v to nagoto smrtonosno puščico, dokler ne slišite zadnjih vzdihov tega nemškega zmaja. Ali jim bodete mari v zahvalo, da nimate doma svojega semnja, nosili denar na njihov dom!

„Domovina“.

(Lazaristi v Mariboru.) Pretečeno nedeljo naselili so se č. gg. lazaristi pri Sv. Jožefu pri Mariboru. Umestili so jih mil. knezoškof slovesno ob 10. uri predpoludne. Za sedaj so na tem novem mestu č. g. superijor Fr. Javševac, č. g. Jož. Navinšek in trije bratje.

(Na katoliškem vseučilišču) v Georgtown-u v Zveznih državah ameriških je bil navzoč letos pri razdeljevanju premij tudi predsednik Mac Kinley. Izrazil se je o zavodu jako laskavo in je v navdušenih besedah bodril mlade premijante. Z njim vred je bil navzoč pri slavnosti tudi španski poslanik Dupuy de Lowe in mnogo drugih dostojanstvenikov civilnih in vojaških, ki so vsi čestitali predsedniku vseučilišča č. o. Haveny Richard-u na tako uzornem zavodu. Čudno je, da so se udeležili šolske slovesnosti tudi dostojanstveniki protestantskih družb, ki so jednoglasno hvalili lep red in krasne vspehe pri mladini. Mi omenjamo ta dogodek radi tega, ker se nam lepo zdi, da

celo verski nasprotniki hvalijo zavode č. o. jezuitov v Ameriki, kar bi naši liberalci za noben denar ne marali storiti.

(Sejmi po Slovenskem od 20.—25. sept.) Na Kranjskem: 21. v Kranju (konjski), v Črnomlju, Ribnici, Zgor. Tuhinju. — Na Sloven. Stajerskem: 21. na Laškem, Lučanah, Ormožu, Podsedri; 24. v Arnožu, Remšeniku, Slov. Bistrici, Smartnem pri Slov. Gradcu. — Na Koroškem: 22. v Zgor. Belu, v Traberku. — Na Primorskem: 21. v Tolminu; 22. v Komenu, Borštu za les.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je gospod Ivan Perdan, veletržec in predsednik kupčijske in trgovske zbornice, založnik užigalic družbe sv. Cirila in Metoda, zopet poslal dvesto goldinarjev. Zahvaljujoč se za to veldušnost iskreno prosimo vse Slovence in Slovenke, da naj po vseh prodajalnicah odločno zahtevajo le naših užigalic. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.) Vabilo na veliki koncert z bazarjem, katerega priredi ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu v nedeljo, dne 19. septembra t. l. na društvenem vrtu pri sv. Ivanu s sodelovanjem vojaške godbe, pevskih društev „Adrija“ iz Barkovelj in „Zarja“ iz Rojana. — Začetek točno ob 4. uri popoldne. — Vstopnina 30 kr. za osebo. — Glede na blagi namen koncerta se s hvaležnostjo vsprejemajo preplačila. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Shod v Teharjih.) Dne 19. t. m. počenši ob 3. uri popoldne bode zborovalo „Kat. slov. polit. društvo“ na Teharjih in pri tej priliki se bodo razdelili diplomi častnim občanom izvoljenim po obč. zastopu na Teharjih. V večjo proslavo tega dne sodeluje „celjsko pevsko društvo“. K obilni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. Anton Soklič, posestnik in župan na Koroški Beli, 3 gl. — Gosp. Luka Svetec, notar v Litiji, 10 gl. — Neimenovan 5 gl. — P. V. 10 gl. — Gosp. J. Kalan, kaplan iz Kamnika, 2 gl. — Nekdo 10 gl. — Gospa Zormanova 1 gl. — G. J. Brenee, župnik pri sv. Gregorju, 2 gl. — Gosp. J. Nagode, župni upravitelj v Trebnjem, 5 gl. — Bog plačaj blagim dobrotnikom ter jim obudi mnogo naslednikov, ker pritisk na dijaško mizo je hud in število podpiranih zelo veliko.

Telegrami.

Dunaj, 18. septembra. „Corr. Bur.“ dementuje vest dunajskih listov, da je grof Badeni ovrgel trditve tirolskega namestnika grofa Merveldta z ozirom na južno-tirolsko vprašanje.

Pasing, 18. septembra. Včeraj zjutraj se je pojavila v tukajšnji tovarni velika eksplozija, vsled katere je bilo ubitih pet oseb in več ranjenih. Jedna se še pogreša. Strojni lokal je popolno razdejan.

Madrid, 18. septembra. Majorški škof je izobčil finančnega ministra, ker je ta prodal veliko cerkvenega posestva. Ministerski svet je sklenil, obrniti se v tej zadevi na vatikansko sodišče. Finančni minister vloži takoj ostavko, ko se vrne kraljica v prestolnico.

Carigrad, 18. septembra. Turške čete ostavijo Tesalijo mesec dnij potem, ko si grška vlada zagotovi denar za stare upnike ter se dotični zakon odobri in objavi.

Kaneja, 18. septembra. Poslaniki v Carigradu so pooblastili konzule, da smejo porabiti polovico carinskih dohodkov kot plačo turškim orožnikom pod mejnarodnim poveljstvom.

New-York, 18. septembra. Iz Mehike se poroča, da so se pojavili tam veliki nemiri. Druhal je vlomila v ječo ter oslobodila nekaj kazencev. Policija in vojaštvo je aretovalo nad 20 oseb.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr. Jedina zaloga 57 33 2

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istakot tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dné 2. februarija 1897.

Provincijal
brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100—49

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn,
žel. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kot zdravilni vrecel že stoletja znana v vseh boleznih sapnih in prebavnih organov, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej noseč. (I.) nostjo. 4 38

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specialnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Umrli so:

17. septembra. Zofija Dolenc, mizarja hči, 4 mesece, Poljanski trg 5, črevesni katar — Ivan Staut, delavca sin, 1 leto, Florijanske ulice 32, želodčni in črevesni katar. — Marija Kos, hišnikova žena, 61 let, Karlovska cesta št. 15, srčna hiba.

Tržne cene v Ljubljani

dné 18. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	11 20	Špeh povejen, kgr.	— 82
Rež,	8 —	Surovo maslo, „	— 84
Ječmen, „	6 50	Jajce, jedno „	— 3
Oves, „	6 20	Mleko, liter „	— 10
Ajda, „	8 80	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	8 50	Telečje „	— 62
Koruza, „	6 40	Svinjsko „	— 66
Krompir, „	2 60	Koštrunovo „	— 36
Leča, hktl. „	12 —	Piščanec „	— 50
Grah, „	12 —	Golob „	— 18
Fizol, „	12 —	Seno, 100 kgr. „	1 78
Maslo, kgr. „	— 94	Slama, 100 „	1 60
Mast, „	76	Drva trda, 4 kub. m.	7 —
Špeh svež, „	— 70	„ mehka, 4 „	4 50

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
17	9. zvečer	731.7	12.4	sl. sever	dež	
18	7. zjutraj	732.5	11.2	brezv.	megla	5.8
	2. popol.	732.3	18.2	sl. jvzh.	del. jasno	

Srednja večerajnja temperatura 13.2°, za 1.4 pod normalom.

Mestna občina v Radovljici sprejme takoj

občinskega tajnika,

kateri bode imel delovati tudi pri mestni hranilnici.

— Plača po dogovoru.
Prošnje vložiti so do 22. septembra t. l. pri mestni občini Radovljica. 632 3—2

Hotel v najem!

Manjši hotel v trgu blizu velike železniške postaje, ki je sedež okrajnega sodišča, daje se v najem.

Pojasnila dobé se pri gosp. Ivanu Pintarju v Ljubljani, Soteska št. 10. 633 3—1

Občinski tajnik,

zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter s pričevali, da ima sposobnost redno opravljati občinske posle, se sprejme v službo pri podpisnem županstvu s 1. oktobrom t. l.; če pa bi ne bilo mogoče, po dogovoru. Občina plača gl. 400.—, in postranski zaslužek gl. 100.—, od enem bi moral prevzeti tudi vodstvo pojoilnice za letno plačo gl. 100.—; v prihodnje se bode zadnja povišala.

Pisane prošnje s priloženimi spričevali pošiljajo naj se do 1. oktobra t. l.

županstvu v Loškempotoku,

pošta Travniki pri Rakaku.

636 3—1

J. Bartol, župan.

Sv. Petra nasip št. 5 v Ljubljani.

Naznanilo preselitve in priporočilo.

Prečast. duhovščini in slav. občinstvu si-uojam uljudno naznaniti, da sem **preselila** iz baraka v Lattermannovem drevoredu pod trdko

Fr. Dežman

poslujoči knjigoveški obrt v mesto na

Sv. Petra nasip št. 5 v Ljubljani.

Ob tej priliki se topla zahvaljujem za obilno naklonjenost ter prosim mi isto tudi v bodoče ohraniti. Vsako najmanjše naročilo izvršeno bude v moji delavnici točno, natančno po nizki ceni.

Velespoštovanjem

551 5-5

Fr. Dežman.

Sv. Petra nasip št. 5 v Ljubljani.

Ivan Kordik

v Ljubljani

Prešernove (preje Slonove) ulice št. 10—14

priporoča po najnižji ceni svojo dobro uravnano zalogo

galanterijskega, popotnega in pisalnega blaga, igrač in drobnin, raznega blaga za sedlarje in črevljarje.

V zalogi ima tudi nože, vilice in žlice iz apake in apaka-srebra, za katerih trpežnost jamči na 10 let.

Trgovcem in krošnjarjem znižane cene!

Zunanja naročila se točno in tukaj izvršujejo.

616 3-3

Velespoštovanjem

Ivan Kordik.

LUDOVİK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vs. puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52-52

Slovenski in nemški ilustrirani ceniki zastoj.

4 zlate, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznanih diplom.

Kwizde korneuburški redilni prašek.

Živinozdrav. diet. sredstvo za konje govedo in ovce.

Rabi se že tekom 43 let, po največ hlevih, ako žival nečje jesti, slabo prebavlja, v zboljšanje mleka in da daje več mleka.

Cena škatlj. 70 kr., pol škatlj. 35 kr. Pristen je le, ako ima poleg natisnjeno varstveno znamko. Dobiya se v vseh lekarnah in drogverijah.

Glavna zaloga:

Franc Iv. Kwizda

e. in kr. avstr.-ogrski in k. rumunski dvorni zalagatelj
okrožni lekar v Korneuburgu
112 7 pri Dunaji. II.

Ivan Škerjanec, gostilničar v Ljubljani,
Kopitarjeve ulice št. 6, priporoča 624 6-5

kranjske klobase

iz zanesljivega prašičjega mesa, lastnega izdelka. Razpošilja tudi v zavojih po 5 kg. in višje po pošti proti povzetju.

Vsak torek in petek večer dobé se sveže klobase za pečenje, prekajene pa vsak dan v gostilni, kjer se toči pristno, naravno vino.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit J. S. Ecker. Cena 1 gld. 50 kr.

Wolf-Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld. 50 kr., v pol-sagrinastih izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

500 52-8

Preč. duhovščini uljudno priporočam svojo delavnico za

slikarstvo na steklu,

zlasti za izdelovanje cerkvenih oken z ometno slikarstvom

Ed. Stuhl

v Gradcu.

Annenstrasse 35.

Najboljša spričala in pohvale za izvršena dela razpošiljam na zahtevo.

XXXX Solidno blago. XXXX

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15

(v Medjatorji hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za masne knjige itd.

Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami zastoj in franko. 323 35-19

XXXX Najnižje cene. XXXX

Mlad, dobro izurjen

trgovski pomočnik, blagajničarica ali prodajalka

učene

išče se za trgovino z mešanim blagom. — Kje, pové upravništvo „S ovenca“. 622 3-3

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak, med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. Zelenato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je kina-železnati malaga

kot dijetetično, krepčujoče in kri tvoreče zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi primanjkujočim otrokom, ženskim, rekonvalescentom, sploh slabotnim osebam; Steklenica gld. 1-80, pol stekl. gld. 1-—

Prireja se v kemično farmacevtičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“

J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se dopošiljajo naročila. Ondi dobé se tudi vsa homöopatična zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spadajoča vprašanja dajo se radovoljno in brezplačno. 54 52-36

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bude hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-37

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: Stenske (Pendel-) ure z godbo po jako nizki ceni. 711 45

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

= na Bregu štev. 20 =

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-49

Knjigarna

Kleinmayr-ja & Bamberg-a

v Ljubljani na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo 625 6-5

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah broširanih in v trdnih šolskih vezih po najnižjih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastoj.

Razglas.

Zaradi oddaje brez odkupa zemljišč na 11.459 gld. 39 kr. proračunjene zgradbe 4272 m dolge deželne ceste Gomila-Štamperk v cestnem okraju trebanjskem se razpisuje

ponudbena razprava

na dan 27. sept. 1897.

To delo se bo oddalo počez ter je s 5 % vadijem zgornje svote opremljene, s 50 kr. kolekovane ponudba podati najkasneje do 12. ure popoldne zgoraj določenega dneva podpisane deželni odboru.

Ako se ponudba sprejme, bo vadij popolniti na 10 % zdražnine, polovi pa se vadij lahko tudi pri deželni blagajnici; v poslednjem slučaju je ponudbi priložiti položnico.

Dolični načrti, proračun stroškov, splošni in nadrobni pogoji so na videž razgrnjeni pri načelniku okrajnocestnega odbora trebanjskega, g. Juliju Treo, graščaku v Malirasi pri Trebnjem.

Ponudnik mora v svoji ponudbi izrecno izjaviti, da je načrte proračun stroškov, splošne in nadrobne pogoje natančno pregledal in da se tem določilom, ako delo izdraži, brez pridržka podvrže ter zaveže zgradbo natančno po teh določilih za ponudeno svoto izvršiti. Ponudnik podpiše ponudbo s svojim imenom in priimkom ter pristavi svoj poklic in svoje bivališče.

Ponudeno ceno je zapisati s številkami in s črkami.
Razsodbo in izbor med došlimi ponodbami si deželni odbor pridržuje brezpogojno.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 12. septembra 1897.

Za

sezono

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejšega sistema, samokresov itd. in vseh sem spadajočih potrebščin; posebno pa opozarjam na

Novo! trocevke, Novo!

ki se izdelujejo samo pri meni in katere je radi lahkote in priročnosti vsakomur najtopleje priporočati.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča le z izdelovanjem orožja, priporočam se p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk, ker izvršujem vse v mojo stroko spadajoče nove naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Velepoštovanjem

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

534 20-6

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. o. kr. ministerstva za uk in bogočastje pripuščeni

mali, srednji in veliki katekizem ali krščanski nauk

v slovenskem jeziku, kateri bode v rabi po avstrijskih ljudskih šolah od prihodnjega šolskega leta nadalje, je **ravnokar izšel** ter se dobiva

mali po 15 kr., srednji po 32 kr. in veliki po 40 kr.

v prodajalnici katol. tiskovnega društva v Ljubljani

(H. Ničman) Kopitarjeve ulice.

Razprodajalci dobre primeren popust.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 318 26-9

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinejša kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

ED. MAHR

si dovoljuje uljudno naznaniti slavnemu občinstvu, da je dne 15. septembra t. l. **zopet odprl** svojo

**trgovino s parfemi, toaletnimi
predmeti in pisalno pripravo**

v Židovskih ulicah št. 4

(Garliczy-jeva hiša).

ter prav udano vabi k obilnemu obisku.

639 5-2

**Najboljši
fabrikat!**

**I. kranjski
laneno-oljnati firnež.**

**I. kranjsko
čisto laneno olje.
Siccativ-firnež (sušilo)**

priporoča najceneje 59 104-102

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Preselitev trgovine!

Jemljem si čast, naznaniti svojim častitim kupcem in občinstvu sploh, da sem se s svojo

trgovino sukna in manufakturnega blaga

pred Škofijo št. 2, preselil v

Špitalske ulice št. 4.

Prizadeval si bom, da se s prav rečno in skrbno postrežbo vrednega storim dosedanjega zaupanja v mojo tvrdko.

S spoštovanjem

Hugon Ihl.

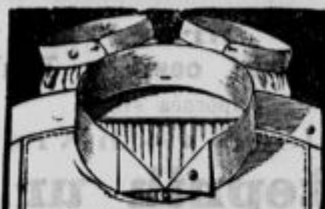
634 1-1

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
37 vrat
jedna od gl. 1:10 do 2:75
leži " " 6:25 " 15:—
Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gl. 1:— do 1:40
leži " " 5:75 " 7:75
Švitice za gospode,
6 vrat
jedne 80 kr. do gl. 1:40
leži gl. 4:50 do gl. 7:50
Dvanajst ovratnikov
od gl. 1:80 do 2:20.
Dvanajst manšet
od gl. 3:30 do 4:60.
12 predlog
(Verhemden)
od gl. 5:25 do 6:—

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči tvrdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 36

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 2 47-32

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinjših, raznobarvne: rujave, zelene,
bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi
kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski
ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 32-34

se priporoča prečast. du-
hovščini in cerkvenim
predstojništvom v naro-
čila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in

svetniških soh

iz gipsa, kamna, lese-
nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Spričalo. Gosp. Andrej Rovšek je naredil pri župni
cerkvi na Ježici dva prav lična stranska oltarja v po-
polno zadovoljnost podpisane predstojništva.

Predstojništvo župne cerkve na Ježici,
dné 30. julija 1897. 505 52-8

Dobro ohranjen

glasovir

je na prodaj po nizki ceni. — Več pove Luka
Sevnik v Št. Juriju, pošta Grosuplje. 628 2-2

Koverta s firmo

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

100 do 300 gl.

na mesec lahko pošteno
zasluži sleherni ter povsod
brez zgube, ako hoče pro-
dajati postavno dopuščene
srečke in državna pisma.

Ponudbe na **Ludovika**
Oesterreicher, Budapest VIII,
Deutschgasse 8. 459 10-5
198 7

Razglas.

Vsled odloka c. kr. za mesto deleg. okrajnega sodišča v Ljubljani z
dné 17. septembra 1897, št. 20.629 **razprodajale** se bodo

dné 20. septembra t. l.

popoldne ob 2. uri **v farovžu v Preski** v zapuščino umrlega gospoda
župnika **Martina Derčarja** spadajoče **premičnine**, kakor:

**konj, krave, srebrnina, vino, pohištvo in kme-
tijsko orodje.**

V Ljubljani, dné 17. septembra 1897.

Dr. Fran Vok,

c. kr. notar kot sodni komisar.

635 2-2

Ker vsled potresa pri vsem svojem prizadevanji nisem mogel dobiti primernih prostorov, moral sem opustiti
svojo kavarno. Danes pa mi je čast, naznaniti svojim p. n. gostom in častitemu občinstvu sploh, da sem **otvoril**

na Sv. Petra nasipu št. 2, v novi Mayr-jevi hiši, na vodo kavarno „Valvasor“.

Zagotavljam, da se bom potrudil, slavnemu občinstvu vsigdar postreči z dobro kavo, z izvrstnimi pijačami in z
dobro postrežbo. Na razpolago imam tudi razne slovenske, nemške, italijanske in francoske časnike. Prosim mnogobroj-
nega obiska ter beležim

z vsem spoštovanjem

Andrej Stuppan,
kavarnar.

623 3-3

Dunajska borza.

Dné 17. septembra.	
Skupni državni dolg v notah	101 gl. 95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 05
Avstrijska zlata renta 4%	124 75
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 75
Ogerska zlata renta 4%	121 70
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 45
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	942 —
Kreditne delnice, 160 gl.	369 75
London vista	119 75
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 67 1/2
20 mark	11 73
20 frankov (napoleonor)	9 52 1/2
Italijanski bankovci	45 05
O. kr. cekini	5 65

Dné 17. septembra.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	159 gl. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	160 25
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	189 50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 80
Tisine srečke 4%, 100 gl.	141 —
Dunavske vravnave srečke 5%	129 —
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 50
Posojilo goriskega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	98 —
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 80
Priporitne obveznice državne železnice	—
južne železnice 3%	182 25
južne železnice 5%	125 30
dolenjskih železnic 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gl.	198 gl. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	156 —
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	19 25
Rudolfove srečke, 10 gl.	26 50
Salmove srečke, 40 gl.	72 —
St. Genois srečke, 40 gl.	79 25
Waldsteinove srečke, 20 gl.	57 —
Ljubljanske srečke	22 50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	162 50
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3385 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	400 —
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	85 —
Dunajskih lokal. železn. delniška družba	—
Montanska družba avstr. plan.	135 40
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	166 —
Papirnih rubljev 100	127 37

Nakup in prodaja
vsevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za gube pri šrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariablaferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.